

Gömöri Géza Gyerekkori Barátaival

Ez a fotó Újpesten készült, a Nap utcai házban lakó gyerekekről. De ezek között csak két zsidó van. Az unokaöcsém, Faludi Lóri bal oldalt az első az ülő sorban. Az ő apja volt a Friedmann Ferenc. Ők Jolsváról származtak. A szülők Auschwitzban meghaltak. A Lóri Budapesten született, a második világháború után változtatta meg a nevét Friedmannról Faludira. Felül középen én vagyok, mellettem az Illésházy Józsi, bal oldalt fönt. Előkelő nevük volt, de valószínű, hogy a nagypapa elkártyázta a pénzét, mert az apa lakatos volt már. Alul ülnek a lánytestvérek; Bogó Bözsi jobb oldalról, a második, az Illésházy Ica van mellette, és legvégül még egy szomszéd gyerek, a Tekula Miki. Mind nagyon jó barátok voltunk. Azt hiszem, itt direkt felöltözhettünk a fénykép miatt, a Lóri bátyja, a Frici csinálhatta. A másik oldalamon a Bogó Lajos áll. Az apja hordár volt, folyton részegen jött haza, a mama nagyon rendes asszony, mosónő volt. A nagymosást nekünk is ő csinálta. Volt egy óriási nagy fakádja, és abba annyi mindent belefért, hogy amikor nagymosás volt hetenként vagy kéthetenként, akkor ő volt a mosónő. Ebből éltek. Mivel én elég rossz étvágyú gyerek voltam, anyám mindig odahívta: 'Lali, gyere, egyél velünk, mert a Gézus csak akkor eszik, ha te is.' Láttam, hogy ő eszik, és akkor együtt ettünk. Összejárunk most is kártyázni. Ma egyébként supermilliomos. Kiment 1946-ban Ausztráliába, Sydney-be, elment egy bányába dolgozni, a bánya berobbant, és a gerincével probléma lett. Kapott egy csomó pénzt, aztán azzal elkezdett üzletelni. És lett Mercedese, vett Sydney-ben egy csodálatos villát, és volt még egy nyaralója is. Aztán eladott mindent, amikor már sok volt neki, és hazajött Magyarországra. Egy magyar asszonyt vett el feleségül. Zuglóban gyönyörű szép, óriási házban laknak. A Ferenc József térre jártam elemibe, az állami iskola volt. Úgy harmincan lehettünk az osztályban, abból ötten, hatan lehettünk zsidók. Nagyon jó volt a kapcsolat közöttünk, de úgy többre nem emlékszem. A bár micvómat az újpesti templomban tartottuk, akkor én is felolvastam egy részt a Tórából. Mikor vége volt a szertartásnak, ott ültek sorban a főbbiek, és én odamentem, és mindenkinek kezet nyújtottam. Jól le is tolt az apám miatta. 'Ezt nem illik!' -- mondta az apám. Kezet nyújtani mindig annak kell, aki magasabb rangú! Várd meg, míg ő kezet nyújt, és utána add a kezed! Tizenhárom éves koromban erre én nem gondoltam. Otthon aztán volt egy nagy torta, ebéd, mindenféle. Eljöttek hozzánk a rokonok, barátok. Anyámnak a testvérei, nagy család volt. Ott volt a Zsiga bácsi, az Irén néni, a Kati néni és a férje, Bernát, az Ella néni és a férje, Feri bácsi. És amit soha nem felejték el, hogy akkor kaptam

először karórát. Ajándékba a bár micvóra. Nagyon nagy dolog volt abban az időben egy karóra. Iskolába föl se mertem venni, mert megszóltak volna a srácok, hogy karórák van. Csak egyszer-egyszer vettem föl. Abban az időben időnként jártam a többiekkel templomba, gyakran nem, de kéthetenként egyszer biztos elmentem.